

C.1 = 15

Ag Sciáil san Eilvéis

Cúlra an Scéil: Téann Fiona go dtí an Eilvéis chun a cara pinn, Sabine, a fheiceáil ann. Pósfaidh Sabine Roberto go luath. Is Iodálach é Roberto. Níl Fiona ná Johann, deartháir le Sabine, cinnte faoin obair a dhéanann Roberto. Lá amháin téann Sabine, Roberto agus Fiona ag sciáil. Ní théann Sabine amach ar na fánaí sciála mar tá a cos gortaithe. Insíonn Fiona an scéal anois:

1. Tá an sciáil ar dóigh ar fad. Tá sé doiligh go leor dul i dtaithí uirthi ach is mór an chabhair é Roberto. Tá sé an-chneasta liom. Tá mé ag súil le dul ag sciáil arís go luath. Tá timpeallacht na hEilvéise dochreidte ar fad, na sléibhte mórthimpeall orainn, iad ard bán draíochtúil agus ag glioscarnach faoin ngrian. Ní fhaca mé radharc níos áille riamh. Agus níor bhuail mé riamh le daoine a bhí níos múinte ná níos sibhialta ná muintir na hEilvéise. Sílím go bhfuil an-mheas acu ar an timpeallacht agus ar na daoine atá thart orthu. É sin ráite, tá muintir na hÉireann i bhfad níos oscailte agus níos cairdiúla, go poiblí ar scor ar bith!
2. Tá mé chomh tógtha sin leis an sciáil agus leis an ócáid ar fad go bhfuil dearmad glan déanta agam ar Sabine agus í ag fanacht linn go foighneach. Déanaim iarracht roinnt eolais a fháil ó Roberto, ach is léir gur duine príobháideach agus rúnda atá ann, ar chúis amháin nó ar chúis eile. “An bhfuil tú gnóthach ag obair na laethanta seo?” a fhiafraím de. “Chuala mé go raibh post agat sa bhanc?” “Gnóthach go leor, a stór,” agus beireann sé ar mo lámh chun mé a threorú. “Cad fút féin?” Agus chomh héasca leis sin, éiríonn leis an aird a bhaint de féin. “Cá bhfuil an banc lena n-oibríonn tú suite?” arsa mise. “An bhfuil sé gar do do theach?” Baineann an cheist siar as ach leanann sé ar aghaidh ag caint. “Tá sé giota maith ón teach ach ní fadhb é sin mar tá carr agam. Ach cad chuige na ceisteanna seo uilig fúmsa, a Fhiona?” a fhiafraíonn sé díom. “Á, tada. Tá a fhios agam go mbíonn an-chuid de mhuintir na tíre seo ag obair sna bainc,” a deirim leis.
3. “Tá an ceart agat, a Fhiona. Éist, ar mhaith leat sos a ghlacadh?” a fhiafraíonn Roberto díom. “Fadhb ar bith!” a deirim leis. “Tá ocras orm anois. Go raibh maith agat as an gcabhair go léir, a Roberto.” “Na habair é, ná habair é. Tá tú ar fheabhas ag an sciáil, a Fhiona. Chuaigh tú i dtaithí uirthi go han-tapa,” ar sé go cneasta liom. Tá áthas ar Sabine an bheirt againn a fheiceáil arís agus tá moladh aici dom. “Bhí mé ag amharc ort, a Fhiona,” a deir Sabine liom. “Tá ag éirí thar barr leat, a chailín. Ba bhreá liom a bheith á dhéanamh in éindí libh ach, beidh deis agam sin a dhéanamh a luaithe is a thagann biseach ar mo chos.” Táimid ar tí lón a ordú nuair a thosaíonn fón Roberto ag glaoch.
4. “Heileo?” Stadann sé den siúl. “Abair sin arís!” ar sé agus a ghlór lán iontais agus alltachta. “Anois? I ndáiríre?” Líonann a shúile le fearg. “Beidh mé ann faoi cheann leathuair an chloig. Slán go fóill.” Casann sé thart arís. “Caithfidh mé dul abhaile anois díreach. Tá fadhb ann,” ar sé. Gheobhaidh mé tacsáí daoibh. Cuirfidh mé scairt oraibh ar ball,” ar seisean agus imíonn sé leis. Casaim ar Sabine. “Meas tú cad atá tarlaithe? Meas tú cén cineál daoine atá ag plé le Roberto?” a fhiafraím di. Ansin insím di na tuairimí atá ag a deartháir, Johann, faoi Roberto agus insím di faoi rúndacht Roberto maidir lena phost. Éisteannt sí le gach aon fhocal a deirim. “A Fhiona,” arsa Sabine liom go sollúnta, “tá rud éigin le hinsint agam duit.” Is ansin a chloisimid Roberto ag scairteadh orainn go bhfuil an tacsáí ag fanacht linn.

(Athchóiríodh an buntéacs lena chur in oiriúint do chuspóirí na measúnachta gan é a chur i gcead an údair roimh ré.)

Ceisteanna agus Freagraí

Tá trí cheist le freagairt agus iad ar cómharc.

- **Tuiscint:** 4 mharc $(2 + 2) \times 3 = 12$ mharc.

Buntuiscint: (i) = $2 + 2 = 4$ mharc; (ii) = $2 + 2 = 4$ mharc; (iii) = $2 + 2 = 4$ mharc

Léirithuiscint: (i) An peannphictiúr = marc as 4 mharc [4/3/2/1]

(ii) Dhá phointe eolais $2 + 2 = 4$ mharc

(iii) An rud éigin atá le hinsint ag Sabine = dhá phointe eolais = $2 + 2 = 4$ mharc

- **Gaeilge:** + 3 mharc $(+ 1 / + 2 / + 3)$

Iomlán = $(4 \times 3) + 3 = 15$ mharc

A (Buntuiscint)

- (i) Luaigh **dhá** chúis a dtaitníonn an Eilbhéis le Fiona.
Bíodh cúis **amháin** faoin timpeallacht agus cúis **eile** faoi na daoine i do fhreagra. (Alt 1)

An Timpeallacht:

- Tá timpeallacht na hEilbhéise dochreidte ar fad.
- Na sléibhte mórtimpeall ort.
- Na sléibhte inti ard / bán / draíochtúil.
- Na sléibhte inti ag glioscarnach faoin ghrian.
- Níl radharc níos áille feicthe aici riamh cheana.
- Síleann sí go bhfuil an-mheas acu ar an timpeallacht.

2

Na Daoine:

- Níor bhuail sí riamh le daoine a bhí níos múinte ná muintir na hEilbhéise.
- Níor bhuail sí riamh le daoine a bhí níos sibhialta ná muintir na hEilbhéise.
- Síleann sí go bhfuil an-mheas acu ar an timpeallacht.
- Síleann sí go bhfuil an-mheas acu ar na daoine atá thart orthu.
- Tá a cara pinn Sabina ann.

2

4

- (ii) Thug Roberto agus Sabine moladh d'Fhiona as a cuid sciála.
Luaigh moladh **amháin** a thug Roberto di agus moladh **eile** a thug Sabine di. (Alt 3)

Roberto:

- Dúirt Roberto léi go raibh sí ar fheabhas ag an sciáil.
- Dúirt Roberto léi go ndeachaigh sí i dtaithí ar an sciáil go han-tapaidh.

2

Sabine:

- Dúirt Sabine léi go raibh ag éirí thar barr léi ag an sciáil.

2

4

(iii) Cén dá phíosca eolais a d'inis Fiona do Sabine? (Alt 4)

- Insíonn sí di na tuairimí atá ag a deartháir, Johann, faoi Roberto. 2
- Insíonn sí di faoi rúndacht Roberto maidir lena phost. 2

4

B (Léirthuisicint Ghinearálta)

(i) Breac síos peannphictiúr gairid de Sabine bunaithe ar an eolas atá sa sliocht. Tosaigh mar seo: 'Is mise Sabine.....' (Is leor **cúig** abairt.)

- Is mise Sabine agus tá mé i mo chónaí san Eilbhéis.
- Tá mé ag siúl amach le Roberto.
- Pósfaimid go luath.
- Tá post speisialta ag Roberto ach níl cead agam labhairt faoi le héinne.
- Tháinig mo chara pinn Fiona anseo cúpla lá ó shin.
- Is cairde dílse sinn agus ní bhíonn aon rún eadrainn.
- Tá deartháir agam. Johann is ainm dó.
- Ní dóigh liom gur maith leis Roberto ar chúis éigin.
- Tá mé go maith ag moladh daoine.
- Tá mé i mo shuí sa charr faoi láthair in aice leis na fánaí sciála.
- Is duine foighneach mé.
- Éisteach maith mé.
- Ba bhreá liom a bheith amuigh leo ach ní féidir liom mar bhris mé mo chos. [4/3/2/1]

(ii) 'Is léir gur duine príobháideach agus rúnda atá ann,' a deir Fiona faoi Roberto. Luaigh **dhá** phointe eolais ón sliocht a léiríonn an tréith / na tréithe seo.

- Nuair d'fhiafraigh Fiona de an raibh sé gnóthach mar gur chuala sí go raibh sé ag obair sa bhanc níor fhreagair sé an dara cuid den cheist.
- D'iompáigh sé an cheist ar Fhiona féin nuair a dúirt sé: 'Cad fút féin?'
- Nuair a d'fhiafraigh Fiona de cá raibh an banc suite bhain an cheist siar as agus d'fhiafraigh sé di cad chuige na ceisteanna seo.
- Ba léir nach raibh fonn air labhairt faoi na rudaí seo agus d'athraigh sé an t-ábhar cainte. D'fhiafraigh sé de Fhiona ar mhaith léi sos a ghlacadh.
- Nuair a d'fhreagair Roberto a fhón ba léir nach raibh sé róshásta agus thug sé freagra giorraisc ar an duine ach gan mórán eolais a sceitheadh faoin ábhar cainte.
- D'imigh sé abhaile ansin mar go raibh fadhb aige ach níor mhínigh sé cén fhadhb a bhí ann.

[2 + 2 = 4]

(iii) "A Fhiona," arsa Sabine liom go sollúnta, "tá rud éigin le hinsint agam duit..." Meas tú cén 'rud éigin' a bhí le hinsint ag Sabine do Fhiona. Is leor **dhá** phointe eolais.

Freagra Samplach

- D'inis sí di faoi shaol rúnda Roberto.
- Bleachtair príobháideach is ea Roberto.
- Faoi láthair tá sé ar thóir gadaithe a robáil a lán airgid ó bhanc.

- Is buíon dainséarach iad na gadaithe agus bíonn a shaol i mbaol go minic.
- Mar sin ní insíonn sé do dhaoine eile cad é an post ata aige.
- Is gadaí é Roberto agus tá baint aige leis an Mafia.
- Ceapann Sabine gur bhleachtair é mar d'inis Roberto an bhréag sin di.
- Is baincéir an-saibhir é athair Shabine.
- Tá scéim mhór á pleanáil ag Roberto agus a chairde chun airgead a ghoid uaidh.
- Fuadóidh siad Sabine mar ghiall agus lorgóidh siad fuascailt dí óna hathair.
- B'fhéidir go raibh cailín eile ag Roberto.

[2 + 2 = 4]

C.2 = 15

Ceist 2.

Freagair **A** nó **B** anseo. Ní gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.

(15 mharc)

A (i) agus B (i)

Teideal an tsaothair = 1 mharc
Ainm an údair = 1 mharc
 2 mharc

A (ii) agus B (ii) **Ábhar:** 5 mharc;
Gaeilge: 8 marc
 15 mharc

A nó B = 1+1+5+8 = 15 mharc

A

- (i) Ainmnigh gearrscéal Gaeilge *nó* úrscéal Gaeilge *nó* dráma Gaeilge (a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa) a bhfuil an cineál céanna *ábhair* i gceist ann is atá sa sliocht i **gCeist 1**.

Ní mór teideal an tsaothair sin, mar aon le hainm an údair, a scríobh síos go soiléir.

- (ii) Tabhair cuntas **gairid** ar a bhfuil sa saothar sin faoin gcineál sin *ábhair*.

nó

Déan comparáid **ghairid** idir a bhfuil sa sliocht i **gCeist 1** faoin *ábhar* úd agus a bhfuil faoin *ábhar* céanna sa saothar atá ainmnithe agat.

B

- (i) Maidir le do rogha **ceann amháin** de na *saghsanna daoine* seo a leanas, ainmnigh gearrscéal Gaeilge *nó* úrscéal Gaeilge *nó* dráma Gaeilge (a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa) a bhfuil *an saghas sin duine* i gceist ann.

Ní mór teideal an tsaothair sin, mar aon le hainm an údair, a scríobh síos go soiléir.

- (a) Duine gránna   (b) Duine cabhrach   (c) Duine cliste
 (d) Duine amaideach   (e) Duine grámhar   (f) Bulaí

- (ii) Tabhair cuntas **gairid** ar a bhfuil sa saothar sin faoin *saghas duine* atá roghnaithe agat.

Nóta: I gcás **A** nó **B** thuas, tá cead agat chomh maith dráma Gaeilge a ainmniú ar ghlac tú páirt ann le linn do chúrsa.

Ceist 3. Léigh an dá dhán athchóirithe thíos as: AINCHEIST as *Fómhar na nGéanna* le Conleth Ellis agus CAD É as *Walking Time agus Dánta Eile* le Liam Ó Muirthile. **(15 mharc)**

Freagair **trí cinn** de na ceisteanna a ghabhann leo.

Ní mór ceist **amháin** a roghnú as **A** agus ceist **amháin** a roghnú as **B**.

Is féidir an **tríú ceist** a roghnú as **A nó** as **B**. Ní gá níos mó ná **leathanach** a scríobh.

Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.

AINCHEIST	CAD É
<p>4. A dhamháin alla san fholcadán, Tugann tú rogha dom: Is féidir liom tú a bhá, nó tú a shábháil ón tonn.</p> <p>8. Cé mhéad uair a theip ort An balla sleamhain a shárú? Cén mhaitheas duit dígeantacht? Ní éalóidh tú gan cabhair uaim.</p> <p>12. B'fhearr dom socrú ar ghníomh Sara dtosnaím ar sheanmóin. Gan tú ag cur lena chonstaicí, Tá an saol casta go leor.</p> <p>16. Sleamhnóidh mé bileog fút Is tabharfaidh mé an doras duit. Ní féidir mé a lochtú Má bhristear do cheann ansin.</p> <p style="text-align: right;">(le Conleth Ellis)</p>	<p>6. Táim ó sheomra go seomra ar fud an tí ag lorg rud éigin, is nach mbeidh a fhios agam cad é nó go bhfaighidh mé é.</p> <p>12. Ní hé an stán aráin é an plúr garbh donn ná an plúr mín bán, cé go dtógaim amach iad is go gcuirim sa mheá iad is go ndeinim builín amháin.</p> <p>18. Ní haon eochair a bhí uaim í ní rabhas ag dul amach níor fhágas aon ní ar siúl, cé go bhfuilim ó sheomra go seomra ar fud an tí ag lorg rud éigin is ní faic é is go bhfuilim ag déanamh brón ciúin.</p> <p style="text-align: right;">(Cuid den dán <i>Cad é</i> le Liam Ó Muirthile)</p>
<p style="text-align: center;">Gluais (Aincheist)</p> <p>Teideal: aincheist: fadhb; deacracht</p> <p>L.6: a shárú: a dhreapadh gan teip</p> <p>L.7: dígeantacht: ceannndánacht; misneach</p> <p>L.8: ní éalóidh tú: ní imeoidh tú slán</p> <p>L.9: gníomh: plean oibre</p> <p>L.10: ar sheanmóin: ag seanmóireacht</p> <p>L.11: constaic: rud atá sa bhealach ort</p>	<p style="text-align: center;">Gluais (Cad é)</p> <p>L.11: meá: scálaí meáchain agus tomhais</p> <p>L.12: builín: cáca aráin</p> <p>L.17: faic: tada; dada; rud ar bith</p>

(Athchóiríodh na buntéacsanna lena gcur in oiriúint do chuspóirí na measúnachta gan iad a chur i gcead na n-údar roimh ré.)

Ceisteanna agus Freagraí

Tá **trí** cheist le freagairt agus iad ar cómharc.

- **Tuiscint:** 4 mharc (4 x 3) = 12 mharc.
- **Gaeilge:** 3 mharc (+ 1 / + 2 / + 3)

Buntuiscint: (i) dhá rogha = 2+2 = 4 mharc
(ii) aon fháth = 4 mharc
(iii) dhá phointe = 2 + 2 = 4mharc

Léirthuisicint: (i) Saghas duine agus dhá phointe eolais = 2 + 1 + 1 = 4 mharc

- (ii) Saghas duine agus **dhá** phointe eolais = 2 + 1 + 1 = **4 mharc**
 (iii) **dhá** fháth = 2 + 2 = **4 mharc**

$$\text{Iomlán} = (4 \times 3) + 3 = \underline{\underline{15 \text{ mharc}}}$$

A (Buntuisicint)

(i) Cén **dá** rogha atá ag an bhfile maidir leis an damhán alla sa dán *Aincheist*?

- (Is féidir leis) é/an damhán alla a bhá 2
- (Is féidir leis) é /an damhán alla a shábháil (ón tonn) 2

4

(ii) Cén fáth a bhfuil an file ag dul ó sheomra go seomra sa dán *Cad é*.

- Tá an file ag dul ó sheomra go seomra sa teach ag lorg / cuardach rud éigin.
- Na chéad trí líne 4

4

(iii) Conas a shábhálfaidh an file an damhán alla sa dán *Aincheist*.

- Cuirfidh sé ‘bileog’ nó giota páipéir faoin damhán alla sa bhfolcadán / sa chithfholcadán. Tógfaidh sé suas é ansin agus cuirfidh sé taobh amuigh den doras é.
- Ionramháil ar na línte: Sleamhnóidh sé bileog faoi / faoin damhán alla
Is tabharfaidh sé an doras dó. 4

4

B (Léirthuisicint Ghinearálta)

(i) Cén saghas duine é an file sa dán *Aincheist*? Is leor **dhá** phointe eolais a lua.

- Is duine cineálta é an file sa dán *Aincheist*.
- Nuair a fheiceann sé an damhán alla sa bhfolcadán/chithfholcadán bíonn dhá rogha aige. Is féidir leis ligean don ‘tonn’ uisce an damhán alla a bhá nó is féidir leis an damhán alla a shábháil. Socraíonn sé ar an damhán alla a shábháil.
- Tá féith an ghrinn sa bhfile agus feicimid an thréith sin sna línte:
Sleamhnóidh mé bileog fút
Is tabharfaidh mé an doras duit.
Ní féidir mé a lochtú
Má bhristear do cheann ansin.
- Tá an file seo i dtiúin leis an nádúr. Socraíonn sé gan an damhán alla a mharú. Is créatúir é an damhán alla a scanraíonn go leor daoine ach ní léir go bhfuil aon scanradh ar an bhfile roimhe.
- Is duine ciallmhar é an file. Tuigeann sé gur fearr dó rud éigin a dhéanamh go tapaí seachas a bheith ag seanmóireacht faoi.
- Is duine macánta é an file. Cé go mba mhaith leis an damhán alla a shábháil níl sé chomh tógtha sin leis go ligfidh sé dó fanacht sa teach. 2 + 1 + 1 = 4

(ii) Cén saghas duine é an file sa dán *Cad é*? Is leor **dhá** phointe eolais a lua.

- Is duine inníoch nó buartha é an file sa dán *Cad é* a bhfuil fadhb éigin ag cur as dó.
- Tá sé ag dul ó sheomra go seomra ina theach ag cuardach rud éigin ach níl a fhios aige cad é ‘go bhfaighidh’ sé é.
- Is comhartha sóirt de thinneas é seo agus tuigeann an file é sin nuair a deir sé linn nach ‘faic’ é an rud ata á lorg aige agus go bhfuil sé ‘ag déanamh bróin chiúin’.
- Is duine tíriúil é an file. Mothaímid é sin sna tagairtí don bhácáil agus don eochair.
- Is duine dearmadach é an file. Tá rud éigin á lorg aige ach tá dearmad déanta aige air.

$$\underline{2 + 1 + 1 = 4}$$

(iii) Cé acu den dá dhán is fearr a thaitin leat? Luaigh **dhá** fháth gur thaitin an dán leat?

- Is fearr liom an dán *Cad é*. Déanann an file cur síos ar eispéireas a tharlaíonn do gach duine uair éigin.
- Cailleann tú rud éigin. Tosaíonn tú á chuardach agus ansin go tobann ní chuimhin leat cad é atá á chuardach agat.
- Is maith liom an íoróin atá taobh thiar den smaoineamh sin – ag déanamh dearmaid de rud atá dearmadta agat.
- Tá na híomhánna atá sa dán tíriúil - duine ag dul ó sheomra go seomra ag cuardach rud éigin, na tagairtí don ‘stán aráin’, don phlúr, don bhuilín agus don eochair chaillte.
- Ta críoch an dáin an – éifeachtach....

is ní faic é

is go bhfuilim ag déanamh bróin chiúin.’

- Mothaím trua do bhfile agus ba mhaith liom a fháil amach cad é ata ag cur as dó.

Nó

- Is fearr liom an dán *Aincheist*. Is iomaí uair a fheicim damháin alla sa seomra folctha. Ní maith liom iad. Scanraíonn siad mé. De ghnáth ligim scread asam nuair a fheicim damhán alla.
- Is maith liom misneach agus cineáltas an fhile sa dán seo. Tugann sé an doras don domhan alla ach déanann sé é le cineáltas agus tuiscint.
- Tá an cur síos a dhéanann an file ar dheacrachtaí an damháin alla an-soiléir. Teipeann ar an damhán alla an balla sleamhain a dhreapadh. Má théann sé leis an uisce síos an píobán báfar é. Tá sé i mbaol ach is ionann an file agus laoch. Tagann sé i gcabhair ar an damhán alla agus sábhálann sé é.

$$\underline{2 + 2 = 4}$$

Ceist 4.**C.4 = 15**Freagair **A** nó **B** anseo. (Ní gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.)**(15 mharc)****A (i) agus B (i)**

Teideal an dáin = 1 mharc
Ainm an fhile = 1 mharc **2 mharc**

A (ii) agus B (ii)

- **Ábhar:** 5 mharc
- **Gaeilge:** 8 marc

A nó B : 1 + 1 + 5 + 8 = 15 mharc.**A**

- (i) Ainmnigh dán Gaeilge (a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa) a bhfuil an cineál céanna *ábhair* i gceist ann is atá i do rogha ceann **amháin** den dá dhán i g**Ceist 3** thuas.

Ní mór teideal an dáin sin, mar aon le hainm an fhile a chum, a scríobh síos go soiléir.

- (ii) Tabhair cuntas **gairid** ar a bhfuil faoin gcineál sin *ábhair* sa dán atá ainmnithe agat agus ar an gcaoi a gcuireann an file os ár gcomhair é.

nó

Déan comparáid **ghairid** idir a bhfuil faoin *ábhar* úd sa dán atá roghnaithe agat as **Ceist 3** agus a bhfuil faoin *ábhar* céanna sa dán atá ainmnithe agat.

B

- (i) Ainmnigh dán Gaeilge (a ndearna tú staidéar air le linn do chúrsa) a bhfuil do rogha ceann **amháin** de na *téamaí* seo thíos i gceist ann.

Ní mór teideal an dáin, mar aon le hainm an fhile a chum, a scríobh síos go soiléir.

(a) Éad / Formad	(b) Áilleacht an Dúlra	(c) Bulaíocht / Maistíneacht
(d) Grá	(e) Saol na scoile	(f) An tSeanaois

- (ii) Tabhair cuntas **gairid** ar a bhfuil sa dán sin faoin *téama* atá roghnaithe agat agus ar an gcaoi a gcuireann an file *an téama* sin os ár gcomhair.

C.5 = 30

Ceist 5. Freagair **A** nó **B** nó **C** anseo thíos. (Ná gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.)

Tá **A**, **B** agus **C** ar cómharc

- **Foirmlí:** 3 mharc
- **Ábhar:** 10 marc
- **Gaeilge:** 17 marc

3 + 10 + 17 = 30 marc.

A

Chonaic tú físeán gairid ar YouTube le déanaí. Scríobh litir chuig do chara pinn faoi.

I do litir luaigh

- **dhá** phointe eolais i dtaobh scéal an fhíseáin *nó* i dtaobh chúlra an fhíseáin a chonaic tú
- **dhá** chúis ar thaitin *nó* nár thaitin an físeán leat
- pointe eolais **amháin** faoi YouTube mar mheán cumarsáide.

B

Is ball tú de bhanna ceoil. Bhí an chéad *ghig* ag an mbanna le déanaí. Scríobh litir chuig do chara faoin ócáid.

I do litir luaigh

- **dhá** phointe eolais faoi ainm an bhanna
- **dhá** phointe eolais faoin gcéad *ghig* a bhí agaibh
- pointe eolais **amháin** faoi na pleananna atá agaibh.

C

Chonaic tú cluiche mór spóirt le déanaí. Ní raibh tú sásta leis an réiteoir. Scríobh **an litir** a chuirfeá chuig eagarthóir an nuachtáin áitiúil faoin scéal.

I do litir luaigh

- cá raibh an cluiche ar siúl agus cé a bhí ag imirt
- **dhá** chúis a raibh tú míshásta leis an réiteoir
- moladh **amháin** atá agat a chabhródh le réiteoirí.